

Opgave 4 AOW-leeftijd

De AOW is een basispensioen voor ouderen. Door de vergrijzing verslechtert de betaalbaarheid van de AOW: er zijn minder werkenden die premie betalen waarmee de uitkeringen in dat jaar worden betaald. De Nederlandse overheid heeft daarom een aantal jaar geleden besloten de AOW-leeftijd geleidelijk te verhogen van 65 naar 67 jaar en daarna te koppelen aan de levensverwachting. De AOW-leeftijd stijgt dan mee met de gemiddelde levensverwachting.

- 1p 21 Wordt de AOW-uitkering volgens het kapitaaldekkingsstelsel of het omslagstelsel gefinancierd? Motiveer je keuze.
- 2p 22 Leg uit dat het verhogen van de AOW-leeftijd de betaalbaarheid van de AOW verbetert. Maak in je antwoord gebruik van zowel de inkomsten als de uitgaven van de overheid.

Een deel van de bevolking wil terug naar een AOW-leeftijd van 65 jaar. Een onderzoeker analyseert hoe de extra kosten van een verlaging van de AOW-leeftijd kunnen worden gefinancierd en heeft van drie maatregelen de gevolgen doorgerekend (zie bron 1).

Gebruik bron 1.

- 2p 23 Leg uit dat maatregel 1 op langere termijn kan leiden tot hogere collectieve zorguitgaven.

De onderzoeker: "Bij maatregel 2 ontvangen AOW'ers een lagere maandelijkse uitkering. Bovendien komt de koopkracht van AOW'ers verder onder druk te staan, zelfs al bij een inflatie van 1%. Voor een (echt)paar met een AOW-uitkering als enige bron van inkomsten, levert maatregel 2 een koopkrachtdaling van minimaal 6% op."

Gebruik bron 1 en 2.

- 2p 24 Toon met een berekening aan dat door maatregel 2 de koopkrachtdaling voor een (echt)paar minimaal 6% is bij een inflatie van 1%.

De onderzoeker zegt over maatregel 3: "Dit leidt ertoe dat een alleenstaande oudere met een AOW-uitkering als enige inkomstenbron, jaarlijks een paar duizend euro meer belasting in box 1 moet betalen ten opzichte van de huidige situatie."

Gebruik bron 1, 2 en 3.

- 2p 25 Bereken hoeveel euro een alleenstaande oudere **extra** in box 1 moet betalen door maatregel 3.